

CHUSTKA (84) *sb f*

sg *N* chustka (4). ◇ *G* chustki (2). ◇ *A* chustkę (38). ◇ *I* chustką (8). ◇ *L* chustce (6). ◇ *pl N* chustki (9). ◇ *G* chustek (4). ◇ *A* chustki (9). ◇ *I* chustkami (3). ◇ *L* chustkach (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w.

Dem. od „chusta” ‘płat płótna lub innego materiału’; szmata; sudarium Mącz, Calep, Cn; linteolum Mącz, Cn; fascia, strophium Cn (84) : FalZioł V 41, 63v, 65v, 71v, 76, 101; chłopu yednemu 16 grofchi bill wyall schufthką skalyethy LibMal 1547/129, 1544/92v, 1547/124, 129; RejFig Cc7v; Concerpta linteola, Ná kaski rozdrápáne chuftki. Mącz 39c, 80c; SienLek 51, 56v [2 r.], 65v, 66v, 68v (16); GórnDworz T4, T5; KuczbKat 275; Oczko 31v; SkarŻyw 251 [3 r.]; Sudarium – Chuftka do oczieraniá potu. Calep 1025b; WujNT Luc 19/20, s. 143, 365, 474, 477, 478 [2 r.], Bbbbbb3v; SkarKaz 488a.

W charakterystycznych połączeniach: na chustkę rozmaz(ow)ać (4); na chustce rozmazać, rozciągnąć; chustkę (o-, roz-, z-)moczyć (maczać) (9), przez chustkę precedzić (2), przesiać (2), przegnieść.

Zwroty: »w chustkę, chustką zawinąć (a. uwinąć); w chustkę obwiniony (a. uwiniony, a. uwijany)« [szyk zmienny] (4 : 3; 3): OpecŻyw 19; zawinąć także w chuftkę y woniać nofząc FalZioł V 63v, III 29a; RejFig Cc7v; SienLek 78, 138v; A drugiey ząwijaia/ mokrá chuftką głowę BielSat D2v [idem] BielRozm 27; Otóz y pieniądze mařz w chuftkę vwinióne WyprPl C2v.

»zawięzać (a. zwięzać) w chustkę; związany chustką« [szyk zmienny] (10; 3): Iezu ienżes będącz maluczćkim chuftką byłes związany TarDuch B; FalZioł I 43a, 45d, 46d, V 63v; SienLek 77, 109v, 114v, 115, 133v, 189v; RejPos 353v; wyřzedł on ktory był vmárly/ máiac ręce y nogi związáne chuftkami [ligitas pedes et manus institis] WujNT Ioann 11/44.

Wyrażenia: »chustka biała« (1): a przy kaźdem przykładaniu: ranę wyczyřcić chuftką białą. FalZioł V 92v.

»czysta chustka« (3): á biorącz na czyřtą chuftkę: pocieray zęby. FalZioł V 93, V 91v; SienLek 127.

»chustka jedwabna« [szyk 1 : 1] (2): á řtich prochow weřpolek zmieszanych vczynń iabłko zawinařwři w chnřtkę [!] iedwabną FalZioł III 29a; WujNT 122.

»chustka lniana« (2): FalZioł IV 50b; á vczyniwři knotek z řtärej chuftki lniáney/ wtym řoku rozmocz SienLek 127.

»chustka pogrzebna« (1): A nátychmiař wyřtapił on ktory był vmárł/ máiac nogi y ręce związáne chuftkami pogrzebnemi RejPos 353v.

Szeregi: »chustka, (i) facelet« [szyk 1 : 1] (2): Mącz 427a; Oto chuftki y facelety/ ktore řię Páwłowego ćiała dotykáły WujNT 477.

»chustka i podwiázka« (1): á iř ten ieřt práwym Bogiem/ ktorego řług ćienie/ chuftki y podwiázki cudá czyniły WujNT 478.

»chustka albo przepaska« (2): CzechRozm 182v; ták iř teř ná chore przynofżono chuftki ábo przepalki [sudaria et semicinctia] od ćiała ieg0 WujNT Act 19/12.

a. Odzienie, ubiór, bielizna; vestimentum Cn (5) : LibMal 1547/133; ktory oddawři dary/ dwie řtrzałce od Cará/ á chuftkę modrá od Carowey/ niemiař nie inego w řwey legáćiey/ iedno záleczánki.

GórnDworz P, Pv; *Náošťátek* ízáty mu wízyťtkie iuż dwa kroć íprávili/ y wczorá chuftek y rękáwic przyniefli áż do domu *ReszList* 174; *KlonWor* 41.

Synonimy cf CHUSTA.

AL